

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Каракуркчі Г.В., канд. техн. наук
Сахненко М.Д., д-р техн. наук, проф.
Ведь М.В., д-р техн. наук, проф.
Національний технічний університет «ХПІ»

Трансформація системи вищої освіти держави відповідно до вимог сьогодення та європейських стандартів вимагає нових підходів, як в побудові освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти, так і в подачі навчального матеріалу та організації доступу до нього.

Важливе місце при цьому відводиться саме використанню сучасних технологій. Це дозволить: оптимізувати терміни підготовки здобувачів вищої освіти, зробити систему підготовки більш гнучкою, підвищити рівень практичної навченості для виконання обов'язків за майбутньою професією (фахом).

Наприклад, запровадження модульного підходу дає змогу оперативно вносити зміни в навчальний контент, забезпечує сумісність освітніх програм закладів вищої освіти не тільки в Україні, а й за кордоном, що дозволяє ефективно реалізовувати програми академічної мобільності, запроваджувати систему видачі подвійних дипломів в процесі підготовки. А підвищення рівня володіння іноземною мовою, використання сучасних засобів навчання та мультимедійних технологій сприяє підвищенню рівня підготовки здобувачів вищої освіти.

Важливе місце у цій трансформації посідає саме дистанційне навчання (ДН). Використання технологій ДН в освітньому процесі закладів вищої освіти сприяє розкриттю педагогічного потенціалу та підвищенню педагогічної майстерності викладацького складу, відкриває широкі можливості щодо оптимізації навчального матеріалу, який надається здобувачам вищої освіти.

У той же час, для існуючої системи освіти фахівців технічного профілю, на наш погляд, більш доцільним є використання змішаного навчання, а саме: опанування великих обсягів теоретичного матеріалу (лекції, групові та семінарські заняття), різні види контролю (вхідний, поточний, модульний), самостійна робота з використанням дистанційних курсів, в той же час практична підготовка (практичні, лабораторні заняття) – аудиторна під керівництвом викладача.

Перспективним напрямом може стати впровадження дистанційного та змішаного навчання в системі перепідготовки та

підвищення кваліфікації, в процесі відбору на навчання та цільової підготовки абітурієнтів, а також в системі кадрового менеджменту для управління кар'єрою співробітників (працівників).

Такі зміни, безсумнівно, потрібні та допоможуть покращити систему освіти. Проте для цього необхідно подолати певні обмеження, зокрема: психологію більшості викладачів та їх готовність до змін в подачі навчального матеріалу (більшість вважає, що оптимальним засобом засвоєння матеріалу є конспектування матеріалів лекції та «зазубрювання» їх напам'ять), і суто технологічні, пов'язані із забезпеченням необхідного рівня оснащеності засобами навчання, їх обслуговуванням та супроводженням.

Ефективними підходами щодо подолання вказаних обмежень вбачається забезпечення необхідного рівня інформаційно-комунікативної компетентності науково-педагогічних працівників (наприклад, навчання на спеціалізованих курсах, участь у тренінгах та семінарах, зокрема дистанційно), що дозволить подолати страх та нерозуміння у підходах дистанційного навчання, а також відповідний рівень фінансування закладів вищої освіти для забезпечення необхідних інформаційних та технологічних ресурсів і утримання персоналу для їх обслуговування.

Важливою складовою цього процесу є також підвищення рівня свідомості та відповідальності з боку як здобувачів вищої освіти, так і викладачів, їх мотивація до опанування нових знань та самореалізації в процесі навчання.

Таким чином, можна зазначити, що ефективний шлях трансформації освітнього процесу підготовки фахівців багатьох спеціальностей (освітніх програм) пов'язаний із впровадженням та ефективним використанням сучасних технологій навчання. Це відкриває доступ здобувачам вищої освіти до навчальних матеріалів, забезпечує гнучкість процесу підготовки, дозволяє оптимізувати навчальний час для ефективного засвоєння навчальних матеріалів.